

Magyar Tudományos Akadémia
Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont
VILÁGGAZDASÁGI INTÉZET

TPP versus RCEP a japán kereskedelempolitika szemszögéből

Völgyi Katalin
tudományos munkatárs

Váltások a japán kereskedelempolitikában

- multilateralizmus (GATT/WTO)
- bilateralizmus (EPAs)
- mega FTAs (TPP, RCEP, CJK FTA, EU-Japan FTA)

Váltás a bilateralizmus irányába

- megakadt WTO-tárgyalások

A bilateralizmus jellemzői:

- 15 EPA megkötése
- Japán teljes kereskedelmének 22,3 százalékát fedi le
- a vámtarifák 86-87 százalékának megszüntetése
- a mezőgazdaság és szolgáltató szektor védelme
- olyan partnerországok piacára való bejutás biztosítása, amelyek kisebb nyomást/befolyást tudnak gyakorolni a japán piac nyitására

A 15 EPA időrendben

- Szingapúr (2002),
- Mexikó (2005),
- Malajzia (2006),
- Chile, Thaiföld (2007),
- Indonézia, Brunei, Fülöp-szigetek, ASEAN (2008),
- Svájc, Vietnám (2009),
- India (2011), Peru (2012),
- Ausztrália, Mongólia (2015))

Váltás a bilateralizmus irányába

- elősegíteni a japán vállalatok működését a külföldi piacokon és a további befektetések támogatása
- nincs EPA Kínával és Dél-Koreával
- gyors export által vezérelt növekedés 2002 és 2007 között (erősödő integráció Kelet-Ázsiával, különösen Kínával)

Váltás a mega FTA-k irányába

- a globális gazdasági/pénzügyi válság utáni időszak: lassú globális gazdasági növekedés, a világkereskedelem lassú növekedése, a „spagetti tál” hatások megszüntetése, a Doha-forduló eredménytelensége → mega FTA-k
- 2013-ban Japán FTA tárgyalásokba kezdett a világ három legnagyobb gazdasági régiójával:
 - EU: EU-Japán EPA
 - NAFTA: TPP

Váltás a mega FTA-k irányába

- Kelet-Ázsia: RCEP (CJK FTA)
- az EPA-k kereskedelmi lefedettsége jelentősen nőni fog: 22.3 %-ról 70 %-ra (85%-ra)
- nagyobb hatás a reál jövedelem növekedésére

TPP versus RCEP

- **1. Tagállamok**
- TPP: USA, Mexikó, Kanada, Japán, Vietnám, Brunei, Szingapúr, Malajzia, Új-Zéland, Ausztrália, Peru, Chile
- RCEP: ASEAN tagállamok, Japán, Dél-Korea, Kína, India, Ausztrália, Új-Zéland

TPP versus RCEP

□ 2. Eredet

TPP

- a tárgyalások 2009-ben kezdődtek
- kezdeményező: USA (erősödő háromoldalú együttműködés Északkelet-Ázsiában)
- az USA új Ázsia-Csendes-óceán Stratégiájának (2011) része
- Japán csak 2013-ban csatlakozott (belső vita/ agrárlobbi)

TPP versus RCEP

RCEP

- a tárgyalások 2013-ban kezdődtek (Kína elkezdte támogatni az ASEAN+6 FTA-t, a döntését befolyásolta az USA új Ázsia-Csendes-óceán Stratégiája)
- kezdeményező: ASEAN (Japán)

□ 3. Tárgyalások lezárása

TPP: a tárgyalásokat 2015 októberében zárták le, az egyezményt 2016 februárjában írták alá

TPP versus RCEP

RCEP: tárgyalás alatt, a tárgyalások lezárásának tervezett határideje 2015 volt, jelenleg nincs új, hivatalos határidő, 2018-ban várható

□ 4. Tartalom

TPP

- új globális kereskedelmi szabályok és standardok
- mély és széles liberalizáció (a vámtarifák 99-100 százalékának megszüntetése, a nem tarifális korlátok nagymértékű eltörlése)
- számos lefedett terület az árukereskedelem liberalizációján túl: 30 fejezet

TPP versus RCEP

RCEP

- még tárgyalás alatt
- a célkitűzéseit tekintve kevésbé ambiciózus, mint a TPP (fejlődő országok)
- 14 fejezetből áll, egyiket sem zárták még le
- a lefedett területek még bővíthetnek

TPP versus RCEP

□ 5. Japán

TPP

- a vámtarifák 95 %-át fogja megszüntetni, az eddigi legnagyobb liberalizációs vállalása
- De! ipari termékek vámtarifáinak eltörlése: Japán – 95,1%, a többi TPP tagország – majdnem 100%
- mezőgazdasági termékek vámtarifáinak eltörlése: Japán – 81% (nincs vámtarifa eltörlés: pl. búza, tejtermékek, rizs stb., hosszú liberalizációs időszak: 10-20 év), a többi TPP tagország – 90% vagy annál több

TPP versus RCEP

- a TPP ambiciózus liberalizációs célkitűzései jelentős gazdasági hasznot hozhatnak Japán számára: a korábban megkötött EPA-k továbbfejlesztése, kedvezőbb piacra jutás, a japán GVC-k stimulálása, a legnagyobb fogyasztói termék-export piacával és a legnagyobb KKB (FDI) célországgal, vagyis az USA-val meglévő gazdasági kapcsolatok lefedése FTA-val.
- strukturális reform, abenomics

TPP versus RCEP

RCEP

- Japán szeretné mélyíteni a liberalizációt és az RCEP által lefedett területeket szélesíteni, de mindenképpen meg akarja védeni az agráriumát, amennyire lehetséges.
- kedvezmények, amelyeket Japán kaphat Kínától és Dél-Koreától (nincs EPA), amelyekkel Japán teljes kereskedelmének több mint 25 százalékát bonyolítja
- régiót lefedő FTA a japán termelési hálózatokat támogatja (egységes szabályok (pl. származási szabályok))
- a régiót lefedő FTA növelné a végső keresletet a régióban, Japán nagyobb mértékben támaszkodhatna a szomszédos országok növekvő középosztályának keresletére.

TPP versus RCEP

A legújabb fejlemények

- Japán ebben az évben ratifikálja a TPP-t
- 2016. november 21-én Trump bejelentette, hogy az USA vissza fog lépni a TPP-től
- Japán továbbra is támogatni fogja a mega FTA-k megkötését (exportra alapozott gazdasági növekedés)

Köszönöm a figyelmet!

volgyi.katalin@krtk.mta.hu